

jeziku, nego u svojem talijanskom. A imaju i pravo, jer se diote tuđim jezikom zaglapi i zatupi, mjesto da se razbistri i napreduje.

Sve ovo znamo i mi, istraanski kmeti, a povrhu toga znamo još i to, da imamo sveto pravo zahtijevati škole u svojem materinskom jeziku. Jer ovo što voli §. 19., učinjen od carevinskoga vieća i potvrđen od nj. Voličanstva cara: „U zemlji, u kojoj prebiva više naroda, škole moraju biti tako uređjene, da se svaki od tih naroda može izškolarati u svojem jeziku, a nitko se nesmi siliti, da se uči ni jezika ni u jeziku drugoga naroda.“ To je ota smisla toga paragrafa. Pa sasvim tim što nam se događa u svojkolikoj Istri? Ja neću ovdje navesti nego jedan jedini primjer, i to iz obćine Tinjanske.

U Tinjanskoj obćini živi 217 obiteljih iliti familjah slavenskih, a 6 (velim šest) talijanskih. I jedni i drugi plaćaju svi ukupno školskoga učitelja, dakle jedni i drugi imaju pravo na školu i školsko učenje. Polag rečenoga paragrafa Slavenci neimaju pravo siliti šest talijanskih obiteljih, da se njihova djeca uče hrvatski jezik, pa toga nisu tinjanski Slavenci nikad ni pomislili. Nego polag istoga paragrafa neimaju dakle ni ono šest talijanskih obiteljih pravo siliti Slavene, da se njihova djeca uče jezik talijanski. A ipak tinjanski Talijani osnovaše u Tinjanu čisto talijansku školu, pak i nas sile, da šaljemo u nju svoju djecu, i tko se tomu otimlje, mora platiti globu kao da je prekršio zakon. Da se tomu zlu i mučenju djetec i puka kraj učini, ovo kako bi imale biti uređjene škole u takvih obćinah. Jedna i druga djeca neka hode zajedno u školu, ali djetetu hrvatsku neka učitelj uči hrvatski, a talijansku talijanski. Ako bi pak koje hrvatsko diete imalo talonat i želju učiti jezik talijanski, ili diote talijansko učiti jezik hrvatski, neka mu bude to prosto i slobodno, to jest, ako hoće neka mu se nebrani, ako neće neka se nesili. Ovako nebi bilo krivo ni jednoj strani ni drugoj, pak se nebi imala nijedna na što tužiti. A kad nebi tko htio pošaljati svoje diete u školu, mogao bi se tada podepsati kako se uvijek i svagdje podepsaju oni, koji neće da se pokore zakonu.

Ajdedo, susjedni Talijani, učinite tako, gdje god imate vlast u rukama, pak ćemo vas zvati braćom i ljubiti i štovati, kao svoju rođenu braću. Onda već neće nitko od nas govoriti, da imamo koštitation i autonomiju, ali da ta koštitation i ta autonomija po vašom tuhaćenju koriste samo vam, a nam da su za veliku škodu. Pustite iz glave onu vašu nesretnu misal, da ćete nas potalijančiti, pak ćemo se s svami za svaku drugu stvar lahko pogoditi i načiniti. Promislite, da što je vam krivo, nije ni nam pravo!

Is Žminjšćine.

Početkom dojučega travnja iliti aprila bit će uprav tri tjeta, što našom obćinom vlada sadašnje obćinsko zastupstvo. Po zakonu će dakle prestati njegovo poslovanje, a mi biti pozvani, da izberemo nove zastupnike.

Žminjci su u Istri poznati kao pravi junaci na tielu i na duši. Kako su čila tiela, tako su i bistra razuma. Njim dakle ne treba mnogo riečih, da dokuče svu koliku važnost obćinskih izborah. Ono, što je u kući gospodar, to su u obćini zastupnici. Kakov gospodar takovo gospodarstvo; kakovi zastupnici, takovo obćinsko vladarstvo. Počnimo se dakle već sada dogovarati, kakve ćemo i koje ćemo ljude izabrati. Mi smo se uvijek ponosili svojim plemenom i svojim jezikom. Taj ponos treba da pokažemo i izborom svojih zastupnikah. Budan i sviestan obćinar nemože i nesmije trpiti, da mu dojdju u zastupstvo ljudi, koji mrze na njegovu narodnost i na njegov jezik. Poslje vjere i njezinih svetih istinah, narodnost i narodni jezik su prvi i najveći dar božji. A kamo bi dospjela ta naša svetinja, da dojdju u zastupstvo naši narodni protivnici, to je svakomu od nas jasno i očevidno. Tko sjedi u zastupstvu, taj obćinom gospodari. Ako smo dakle radi biti sami svoji gospodari, izberimo za zastupnike svoje ljude, koji se diče kao i mi našim imenom i našim jezikom. Joh onomu, koji može biti sam svoj, pak se predaje u tuđe ruke. Takav čovjek nije vrijedan, da ga zemlja nosi, pa kad se tuži, mjesto da ga pomiluju, u brk mu se smiju. Odlučimo dakle, da mi Žminjci nećemo takve sramote.

I to budi prvi glas iz Žminjšćine za ljetošnju obnovu našega obćinskoga zastupstva. To jedino moramo imati svi pred očima, da dojdju u zastupstvo naši ljudi, pak onda će se obćinom i u obćini po našu i na našu gospodariti!

Mliekarstvo.

(Piše M. Krajačić.)

Kolikoća mlička od krave.

Krave od različitih pasminah i od različite dobe veoma su nejednake pogledom na množinu mlička, što se od njih dobija; pače kolikoća mlička visi i o krmljenju t. j. o množini i o dobroći hrane. Koliko koja krava mlička daje, možemo saznati samo čestim i ponajvrijem mjerjenjem, te sračunamo najbolje i najsigurnije iznosak mlička za čelu godinu; jer svaka krava poslje otelenja daje više mlička, a potom sve to manje, napokon kroz više nedeljah — nače krave od zločestih pasminah i kroz više mjeseci — posve pišta. Izvrsne krave muzare doje se ča do otelenja, akoprem to

sbilja nabudi toletu; jer je tim manje, čim se više oduzima mlička i snage bredjoj kravi.

Loša krava daje kroz godinu dana 400—600 poličah mlička, dakle promjerno 500 poličah; od srednje krave dobije se 800—1000 poličah; od dobre krave 1000—1200 poličah; od veoma dobre 1200—1600 poličah; a od izvrsne krave muzare 2000 pače i više poličah, što je kod nas skoro nejverojatno, ali je ipak istina. Množina mlička se ravna veoma polag obilate dobre hrane. U tom pogledu i zbrajali su mnogi g-jtelji marve t. j. kravah, koliko se po prilici dobije mlička, kada se potroši kod hranjenja cent siena ili druge koje krmne sienske vrijednosti, te su došli do rezultata (uvierili su se); da se dobije od od kravah loših 10—12, od izvrsnih pako 18—20 dakle osrednjom mjerom 16 poličah mlička na cent skrmljenoga siena.

Kakvoća kravjega mlička.

Mličko nije sve od jednake kakvoće; jer ima slaba iti riedka i mastna mlička. Krava, kada se je otelila, ima uvijek riedko mličko, a poslje je mličko sve to nastnije, a najmastnije je kod stare krave. Isto tako neimaju mlade krave prvotjetko dobro i mastno mličko, kao starije; napokon prvo nadojeno mličko je redje od poslednjega.

Čim je hrana bolja i pitnija, tim je mličko gušće i mastnije; a najbolje je o dobroj detelini, o tropu iz pivarah i osobito o ožrvnanom ječmu. Po slami — osobito zobenoj (Haferstroh) i po žahkom krmivu npr. po repičnih i lanenih kominah dobije mličko neugodan tek. Isto tako po niekih travah npr. žabnjaku, rastućem na močvarnih livadah. Taj pako neugodan tek prelazi od mlička na maslac i sir. Ovdje se jošte primjećuje, da se planiusto pasmine odlikuju više kakvoćom t. j. gustoćom i mastnoćom mlička, dočim krave nizinskih plemenah dadu porazmorno više, nekoje puno više, ali rodjega mlička. (P. prijatelj.)

PROSVJETA.

* Nedavno porodi se u nekih duboko čutećih dušah plemenita misao, nebi li se dalo jadnoj našoj braći u Bosni i Hercegovini nekako pomoći, da njim malo odmahne od težkoga pritiska, komu su podvrženi i na koj su reč bi osudjeni za uvijek. Ta misao postade činjenicom, ona se ustvari u društvo sv. Cirila i Metoda. Između onih, koji su sve svoje umne i duševne sile posvetili tomu, da se to društvo ustanovi, ide prva hvala prof. g. Alojziju Barošu, prof. vjeronauka u zagrebačkoj velkoj realci, koj se pred godinu danah već bavio u Bosni u prosvjetnoj svrsi, te hje radi svojih zaslugah po boljak tamošnjeg pučanstva imenovan začastnim sborom N. S. — Društvo sv. Cirila i Metoda uzelo si za uzvišenu zadaću, podizanjem školah probuditi tamošnje pučanstvo iz duboka mrtvila. Gdje nevolja vlada, tu će ono odmah biti na ruku — podizanjem školah, gradjenjem bolnicah za siromake; te će po mogućnosti i kako gdje veća nevolja vlada pružati darove. Po tomu ne treba niti kazivati, da je djelokrug društva uzvišen i svet, te nebi smjelo biti nijedno čuteće duše, koja misli dobro do svog brata, a da ga svimi silami ne podupire. Članom društva može postati bez razlike spola i to: utemeljiteljem biva svaki, koj jedanput za uvijek ili u 10 mjesečnih obrokah položi 30 for. Članom I. reda postaje svatko, koj 1 for. na godinu prinaša. Članovi II. reda prinašaju 40 novč. a oni III. reda 20 novč. na godinu. Predsjednik je društva gosp. Alojzij Baroša, — i ono će imati posebne povjerenike, da sakupljaju priniske. Oyboto se slavni župni uredi umoljavaju, da bi tu častnu zadaću na sebe uzeli.

* Svotojeronimsko društvo u Zagrebu, za izdavanje knjigah za puk, imalo je po izvješću u potoj glavnoj skupščini koncem god. 1872, glavnice od 25054 f. 67 novč., koja je prinarasla, i to: od prihodaah doživotnih članovah sa 3233 f. 70 novč.; od darovah f. 819.59; od kamatah 1672 f. 93 novč.; od razprodanih knjigah f. 850.4; od članovah godišnjih f. 973.50, od ostatka lanjskoga f. 330.79 novč. itd. dočim mu razhod ili potrošak za tisak, vez knjigah itd. ukupno iznašao for. 7,649.55. — U to vrijeme od 1. srpnja naimo 1872 do 1. srpnja 1873, pristupilo je društvu: 2 utemeljitelja; 4 pomakli se među utemeljitelje; 1 čl. I. reda; 9 čl. II. reda; 267 čl. III. reda; skupa 282 član. — Svih do sada upisanih članovah je 2539, noračunajue ovamo godišnje preko 300. — Za prošlu godinu izdalo je društvo 3 po naš narod veoma koristne i poučne knjige. „Život Svetacah“ u 5000 komadah, Šulekovu „Mehniku“ također u 5000, i koledar „Danicu“ za god. 1874 u 6000, koje knjige našem puku najtoplije proporučamo. — Iz ovoga mogu videti naši čloeci, da društvo uz svu novolju, koju narod trpi radi nerodice, marvinske kuge, tuče i svakojake pošasti, prilično napreduje.

SVAŠTA PONEŠTO.

* Šarenjak i erkva. Dva vrijedna muža iz sela G. u Istri su došli pred nekoliko mjeseci u neku podestariju, te su rekli obćinskomu savjetniku ili konsiljeru: „Molimo vas, udjelite nam što

u ime božje; je beremo milostinju, da si cirkvu uzidamo.“ A *lu-strissimo* im je odgovorio: „Oh, šta će vam cirkva? za svo cirkve na svietu ja nebih dao ni jednoga soldina!“ „Pi-i-i te budi, grdobni Šarenjače! Kad toliko mrziš na kuću božju, tamo te u goru med niemu zvier. Grdo li sramotiš svoj obraz i svoj pridjevak slavjanski!“

Franina i Jurina.



Fr. Čujem, da naše istarske škole baš lepo napredaju!

Ju. Kako ćeš, da napreduju, kad nisu za to, da se deca navade va njih čagod lepa, dobra i koristna; nego samo za to, da se na vrat na nos ča prej potalijanče i sbaštardaju!

Fr. A ča dem ni ja drugo, nego to! Već ti znaju tako talijanski, da im se i

sami učitelji čude. Tako mi se pripoveda, kako je negde neki mučitolj, hoću reć učitelj, pital otroka, da ča će reć: *il seno* (njedra).

Ju. Pak?

Fr. Pak da mu je dete na to odgovorilo čisto hrvatski: Gospodino, tu fali barem još jedna beseda; jer za besedami: *il seno*, bi imelo biti: *il slama*, il pak ča drugo. Molim vas dakle doizrecite mi vi, da vidim ča mislite reć.

Ju. Viš ga! Onda?

Fr. Onda ga učitelj, kako ni razumel toga detetovoga mudrovanja, zapita srdito: *Cosa* (koza) *dite*? (ča deš?)

Ju. A otrok?

Fr. Otrok jer je mislel, da ga učitelj za kozu drži, to nu se jo videlo grdo, pak je omuknul!

Neukû Nauka.

Holandezki putar iliti frisko maslo

cioni se na prvom svjetskom trgovištu u Londonu ne samo s toga, što je tečao, nego i poradi *liepa žute boje*. Ova žuta mast nije putru prirodjena, nego mu umjetno dana ovako: Uzme se liepe crvenkaste (ne blicde) *mrkvo* (morlica), sriblje se na ribež; na ovako naribanu žutu kašu nalije se sladka mlička; pošto se sve skupa dobro promiešalo i protlačilo, ociedi se žut sok čistom gustom platnenom krpom, te se ovakova žuta ojedina ulije u smetanu iliti škorp, kad se ido putar tepst. Tim dobije putar liepu i zdravu žutu boju.

Dobar miesanac guoj za vinograde.

Znajući, da neima boljega gnoja za čokoće (traje) od njegova mladja, imalo bi se mladje u ta svrhu bolje upotrebljavati, nego što se to obično čini. Naš seljak zatrapa grabe ili rupe na putu trsovim mladjem (rožjem), odkud neima nikakove koristi. S toga činimo na tu okolnost naše vinogradare pozorne. Ono tvrdo mladje, što pred marhom preostane, zasieće se na komadiće te se sbuca na kup medju ostalu zemlju i trulož, pa ako ga pokadšto gnojnicom zaliješ, struut će u najbolji za vinograd guoj. To isto čini i sa starim mladjem kod rezitbe vinograda.

Tok smole na voćkah

najlaglic ćeš, po glasovitom pomologu Pauliu, ovako izliečiti: Ona mjesto, gdje se smola pojavi, izreži do zdrava drva, rane čisto sa kešom izperi, pak sa vlažnim, platnenim krpami izpuni, te cielo sa velikom lanenom krpom, koju uvijek mokrom ili barem vlažnom drži, omotaj. Za 8—10 tjedana zacieliti će rane, narasti će nova kora, te su voćke spašene.

Da ti u podrumu nenarastu gljive.

te da ti stvari neopljesnive, uzmi 1 dio soli za kuhanje, a 2 diela koncentrirane sumporne kiseline, pak to prolj na nekih mjestih podruma, nestati će gljiva i pljesnivoće.

Gospodari! čuvajte prepelice.

ona bo je, kao što nam Amerikanci poručuju, jedna od najboljih gospodarovih prijateljica, jer vadi iz zemlje gusjenice, kukce i ostali gad, to ga pojed.

Škodljivost lanena praha.

Nedavno izdao je u *Vratistari* Dr. L. Hirt razpravu o škodljivosti različita *praha* te je po njegovu izraživanju najškodljiviji prah od brušena dragoga kamona, zatim od brušena i laštenja ocalove robe, a zatim umah prah od izdjelavana lana. S toga se preporuča onim, koji lan taru, miću itd. da si vlažnom čistom maranom nos i uga zavežu.

Opasnost petroleja i masti od žive za marhu.

Kad se marhe late vaši ili druge bube nametnice, običavaju ih petrolejem ili mašću od živa srebra tjerati. Mi smo već jednom napomenuli slučaj, gdje se krava, ližući si petrolejem namazano tjelo, otrovala.

NARODNE PJESME ISTARSKE. *)

Mornarova Žena.

(Lorranska.)

Kolikokrat gledam,
Dušo moja!
Van na Vele Vrata, **)
Sree moje!
Kuda grodu brodi,
Dušo moja!
Nutar ter i vanka,
Sree moje!
Puti su po moru,
Dušo moja!

Da će jugo biti,
Sree moje!
Da će drago moje,
Dušo moja!
Iz daleka priti,
Sree moje!
Iz daleka grada,
Dušo moja!
Iz Trogira grada,
Sree moje!

Lepota Devojka.

(Lorranska.)

Ti si se hvalila,
Dušo moja!
Na hladnoj vodice,
Sree moje!
Da sam te ja pital,
Dušo moja!
Rožice rumena,
Sree moje!
Ti si se hvalila,
Dušo moja!
I ta tvoja mati,
Sree moje!
Da sam te ja pital,
Dušo moja!
Za blago imati,
Sree moje!
Nepitam te dušo,
Dušo moja!

Ni blaga ni doti,
Sree moje!
Lego te ja pitam,
Dušo moja!
Te tvoje lepoti,
Sree moje!
Ta tvoja lepota,
Dušo moja!
Ka svoh ljudi muti,
Sree moje!
Ona bi smutila,
Dušo moja!
Mesec od oblaka,
Sree moje!
Kamo nebi mene,
Dušo moja!
Mladoga junaka,
Sree moje!

Momak i Devojka.

(Kastavska.)

Tamo dole puli more
Grah se zeleni;
Čuvala ga lepa Mare,
Ivanova hći.
Tud mi projde mlado momće,
Mihovilov sin:
Daj mi, Mare, kitu graba,
Grah ti urodil!
Oću, oću, mlad junače,
Zdrav mi ga nosil!

Različite viesti.

* **Čarski dar.** Nj. Veličanstvo car podielio je iz svojega džopa pogorelecem u Hrašici 400 for.

* **Pomislovanje.** Nj. Veličanstvo naš cesar je prigodom 25. ljetnice svojega carevanja oprostio 500 tannicarom što veće što manje pedopse.

* **Kraljevski sprovod u Trstu.** Dno 17. pr. mj. je ovdje preminula Donna Marija Terezija u 81. godini svoje dobe, te dno 22. istog mjeseca bjaše njezino tjelo položeno u obiteljsku raku u crkvi sv. Justa, gdje jurvo počivaju njezin pokojni muž, dva pastorka i jedna nevjesta. Sprovod bijaše baš kraljevski, trajao je od 9. do po podne. Sprovod je vodila nj. Preuzvišenost biskup sa svojim kapitolom i mnogobrojnim svećenstvom. Sjavni mrtvački hintov iliti karnea, na kojoj je ležao mrtvački les, nakičon kraljevskom krunom, peljalo je osam vilovitih crnih konjah, pokrivenih do tla crnim dragocienim rakuom. Za kolima hodjahu oboreni očuh netjakinja joj nadvojvodkinja Marija Terezija, žena našega nadvojvode Karla Ludvika i njozin brat, Don Miguel Braganza, mladić

*) Naučili smo štampati narodne pjesme, pripovjedke i poslovice istarske. Zato molimo sve rodoljube, da nastoje sabrati, što se toga više može, te nam izvola podati, kao što nam je već evo poslao vrijedni gosp. J. V.

**) Vela Vrata, morska ušina med Cresom i Istrom; Mala Vrata, med Cresom i Krkom.

od 18. godina, što se nada Portugalskoj kruni. Za ovima slijedjahu njezini kćerani, onda tršćanski namjestnik u ime cara, zastupnik grofa Chamborskoga i vojvode Modenskoga, gradski načelnik tršćanski, mnogo generalah, konsuli svih stranih država, sve civilne i vojničke oblasti i mnoštvo drugih imenitih ličnosti obojega spola. Donna Marija Bourbon-Braganza, grofica Molina, udovica španjolskoga pretendenta Don Karlosa (V.), djeda sadanjega španjolskoga pretendenta, jest kći portugalskoga kralja Don Juana VI. rođena 29. travnja 1793. g. Ona je stanovala u Trstu od 1835. g. gdje joj je umro i muž Don Karlos 10. ožujka g. 1855. Bila je žena veoma pobožna i milostiva prema ubogim, koji su s njom izgubili svoju najveću dobročiniteljicu. Pokoj joj daši!

* Tršćanski sabor, koji se imao 19. siječnja sam zatvoriti, bude zatvoren dan prije od vlade na previšnju zapovjed, pa nije ni držao svoje zadnje, već urešene sjednice. Tomu nenadanomu zatvaranju da je povod dao škandal, što se dne 16. dogodio u sabornici. Radilo se naime o prenačini izbornoga zakona, ali nekoji zastupnici da nisu bili o tom obaviješteni, nego samih pet sati pred sjednicom. Zato jedna stran sabora nije nikako htjela pristati na to, da se još one večeri vieća o tom zakonu, velec, da je stvar preozbiljna, pak da se netreba ujom pronačiti, neg ju sa svih stranah mudro i savjestno prosuditi i prorošati. Nu drugoj strani sabora kao da je do toga stalo, da se na vrat na nos rieši to pitanje, te gori rečena prenačina kao ukrade u izborni zakon. Ali saborska joj je manjina račun tim pokvarili, što je izjavila, da neće glasovati; jer po zakonu za tu prenačinu su trebalo dvie trećine saborskih zastupnikah, a tih već nije bilo. Vidivši to sa galorijah (slušačališnih) svjetina, koja je kao sdogovorno držala sa saborskom većinom, navali strašnom vikom i bukom psovati manjnu tako, da se je morao sabor razići u najvećem neredu. Baš nije liepo, što je svjetina, koja bi imala slušati i mučati, htjela prisiliti zastupnike psovanjem, da postupaju proti svojem osvjedočenju; pak da se valjda i opet neponovi takva halabuka, vlada je na svoju ruku sabor zatvorila.

* Tršćanska Čitaonica je imala od skora svoj godišnji sbor, na kom su bili preinačeni većinom glasovah i nekoji paragrafi društvenih pravilah. Viećalo se takodje o tom, da se dosadanje ime Čitaonica promjeni sa onih slavenskoga Doma ili slavenske Dvorane, ali većina prisutnih društvenikah pristajahu uz staro društva ime. Za predsjednika bi izabran presvjatli g. Conte Tripković, a za odbornike gg. Dr. Pertot, Dr. Mandić, Dr. Bizjak, Lombardić i Mankoč. Društvo je smješteno u sredilju grada, a što se tiče stana i namještaja, neima što da zavidi nikomu drugomu društvu tršćanskomu. Dosad je ovoga mesopusta dalo dvie sjajne zabave, a do posta hoće još dati druge tri. Društvenici se nadaju, da će jih u post odbor iznenaditi i kakvom pozorišnom zabavom, nalik onoj, što su ju lani priredili naši vrli gimnazijci, te koja se još i danas rado spominje.

* Iz Doline kraj Trsta piše netko „Slovenskomu Narodu“, da bi najbolje bilo, kad bi se Dolinci i s njimi ostali Slovenci, što sad spadaju pod kapitanat Koparski, odcepili od Istre i pridružili kapitanatu Sežanskomu, jer da u Sežani e. k. uređi govore i pišu slovenski, dočim se u Koprnu i Slovencom govori i piše samo talijanski. Tu istu misal je lani li predlani netko izjavio neznamo već u kojih novinah i glode Krasa. A odkad uređjujemo ovaj list, dobili smo i mi sa drugoga okrajka Istre više dopisah, u kojih se zahtievalo pridruženje budi Hrvatskoj budi Dalmaciji, jer da je tamo našem narodu osjegurana barem narodnost, a u Istri da nije. Ali mi smo te dopise zavrgli i zbacili, da nam se nerečne, da mislimo Istru razdvojiti i razdvojiti. Sad pako, gdje se je ta stvar opet u novinah pojavila, moramo i mi progovoriti; nu ne da Istru razkrajam, već da vladi i našim Talijanom na srce stavimo, kako bi ju u svojih težnjah i željah njeđinili i ojačili. I vlada i Talijani su dosad mislili, da se to može postići kroz talijanski jezik i talijansku izobraženost. Sad vide i jedni i drugi, da to nije istina, dapače da je pravo to uzrok, što je danas Istra nesložna, a s toga i nazadna. Njima dakle nepreostaje drugo, nego da uvedu i u Istri narodnu ravnopravnost u školi i uredu, pak neka budu uvjereni, da neće doći nikomu ni na kraj pameti, da se ciepa od domovine, u kojoj se priznaju i poštuju i njegove pravice!

* Slavenski djaci u Gradcu bili se obratili prošnjom na tršćansko gradsko zastupstvo, da pruži i njim pomoćnicu ruku kao

što je to lani učinilo siromašnim djakom talijanskim, nu badava, jer nebuše uslišani. Naproti tomu im je sabor Gorički pomogao sa 300 f. a Junta Dalmatinska sa 40 f. Živili!

* Izbor Polesini-Kamalića nije ni sad potvrđen, akoprem je ovjeritbeni odbor u sjednici od 27. pr. siječnja bio predložio carevinskomu vieću, da ga potvrdi. Proti tomu predlogu ustao se opet poslanik Karlon, zahtjevajuć dapače da se taj izbor sasvim uništi. Nu carevinsko je vieće prihvatilo predlog Lienbacherov, koji glasi; neka ovjeritbeni odbor Polesinievu stvar još jednaput potanje iztraži, pa carevinskomu vieću novi predlog učini. Borme, to su u Beču mnogo stroži ljudi, nego li se u Istri ikad mislilo!

* U selu Gariel, kraj mjesta Vrbnika, na otoku Krku, stajaše na oranici iliti liehi humak u promjeru od 15 hvati a visok 12 noguh. Seljaci začeše prije kratkoga vremena razkapat humak, ne bi li se taj našlo zakopano blago. Odgrnuv zemlju, naidjoše zbilja na starinsku grobnicu, u kojoj se našlo više zanimivih starinah. Izkopase dva obruća od čiste tanke zlatne žice (djelo posve pristačko), zatim sulicu bez držka od mjeda, a na donjem kraju sulice mnogo pomičnih klinčićah, na kojih su kao ures valjda resice ili kicačke privezane bile. Našle se i tri medjene sapinjače, nešto umjetnija djela, a na jednoj može se razabrati nadpis „Cariu“ rimskimi pismeni. Izim toga bilo je u grobnici mnogo manjih kopčah, bodaćah, prstenja, crepovlja nekakve posudice, sve od mjeda; napokon ostanek čovječjih kosti i dva konjska zuba i zrno od smole. To bijaše dakle po svoj prilici grob nekog junaka, zakopana zajedno sa konjem i oružjem. Znamenito je, što neima ni slieda željeza, a opet se prema latinskomu napisu ne može tvrditi, da su to starine iz predpovjestne mjadne dobe. Posredovanjem g. župnika, Mateja Zahije, bješe te starine nabavljene za narodni muzej.

* Postanik Slavjanah u Americi, J. M. Gartner, koji je bio došao u Europu sakupljat slavjanskih svećenikah, toll potrebnih u Americi, povratio se je već u Ameriku vesco, što mu je trud tako liepo uspio. Dobio je naime 17 svećenikah čeških i poljskih, koje je već prije poslao u Ameriku, gdje grade jur crkve za američke Slavjane. Još mu šestorica obećaše, do godine doći u Ameriku, a i nekoliko bogoslovacah odvažilo se na dalek put u Ameriku, da ondje dovrše bogoslovlje te se ujedno nauče engleški, da im bude lakše djelovati.

* Popušilo se tabaka u Austriji prošle godine 43 milijuna 189 tisućah i 21 for. Dakle 2 milijuna 617 tisućah 393 for. više nego predlani.

* Propali trgovci. U Austriji je prošle godine 1873. propalo 1377 velikih trgovacah, a trgovčićah i obrtnikah da im se nit broja nezaa. — U Ugarskoj jih je propalo 966, od kojih u samoj Budimpešti 167. — U Beču 233, u Lincu 8, Solnogradu 7, Bruni 35, Zlatnom Pragu 31, Gradcu 8, a najposlje u Trstu 16.

* Zločinci u Beču. Prošle godine je bečka policija uhvatila i zatvorila u tamnicu 2,400 zločinacah. I to je napredak!

* Slavensko crkveno pjevanje. Dopisnici engleski javljaju iz Petrograda londonskim novinam, da je vriedilo putovati iz Londona u Petrograd samo da čovjek čuje sbor iliti kor, što se pjevalo u stolnoj crkvi petrogradskoj prigodom vienčanja jedinice cara Aleksandra sa knezom edimburžkim i kad se nebi na um uzela sjajnost i bogatstvo, koje nemože razviti u Evropi do jedina carska obitelj ruska.

* Vojvoda Würtemberžki bi imenovan vojničkim zapovjednikom u Trstu, a general Weber ide za predsjednika vojničkoga prizivnoga suda u Beč.

* General Gablenz ubio se iz pistole u gradu Zurigu, kako se veli, radi velika gubitka, što ga od mala na Borsi pretrpio.

Od prošle godine 1873. ostao nam je dovoljan broj iztiskakah „Naše Sloge.“ Ako jih tko želi imati, neka nam se javi, za novece hoćemo se lahko pogoditi.

Uredništvo.

Listnica Uredništva.

ZLATAR: g. D. B. Poslata predplata ide na račun prošle godine. METKOVIĆ: S. D. za prošlu je godinu plaćeno. KRK: M. O. poslati novci idu na račun tek. polugodišća.

Ték Novacah

polag Borse u Trstu od 16 — 30 Januara 1874.

NOVCI	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	—
Carski dukati (eklini)	5.34	5.35	—	5.35	5.35	5.35	5.34	5.34	5.34	—	5.34	5.34	5.33	5.31	5.31	—
Napolioni	9.05	9.05	—	9.08	9.08	9.07	9.04	9.04	9.04	—	9.05	9.03	9.04	9.05	9.03	—
Liro Englesko	11.41	11.40	—	11.44	11.41	11.46	11.42	11.42	—	—	11.42	11.43	11.43	11.43	11.39	—
Srebro prid (anglio)	106.35	106.75	—	108.—	108.—	107.75	107.50	107.50	108.—	—	108.—	107.85	107.75	107.80	107.35	—

A. Karabalić Vlastnik.

Izdavatelj i odgovorni urednik A. Novak.

Tisk. Sinoji K. Amati.